

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการผ่อนชำระค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา
ชื่อผู้เขียน	ณัฐธยาน์ ศรีสุวรรณ โนน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำมาตรการผ่อนชำระค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา มาใช้ในการบังคับโทษปรับตามประมวลกฎหมายอาญาในประเทศไทย กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวกับการบังคับโทษปรับของประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวกับงานภาคปฏิบัติของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบภายหลังที่จำเลยต้องโทษปรับตามคำพิพากษานั้น ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยกระบวนกรในการพิจารณาของศาลและการบังคับโทษปรับมาตรา 29 นั้นเห็นถึงวิธีปฏิบัติว่ากฎหมายยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้ต้องโทษปรับได้มีเวลาในการหาเงินมาชำระค่าปรับโดยไม่จำต้องถูกกักขังแทนค่าปรับ ซึ่งในบางกรณีผู้ต้องโทษอาจสามารถหาเงินมาชำระค่าปรับได้หากให้ระยะเวลาที่เหมาะสมในการหาเงินมาชำระค่าปรับตามคำพิพากษาโดยไม่ต้องถูกกักขังแทนค่าปรับหรือยึดทรัพย์สินใช้แทนค่าปรับ

จากการศึกษาพบว่าระยะเวลา 30 วันตามบทบัญญัติของกฎหมาย เวลาเพียงเท่านี้ไม่สามารถทำให้ผู้ต้องโทษปฏิบัติตามคำพิพากษาได้ทัน ผลที่ตามมาคือจำเลยจะต้องถูกกักขังแทนค่าปรับทันทีในวันที่ศาลมีคำพิพากษา แนวทางเช่นนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้เพราะเป็นการที่ผู้ต้องโทษจะต้องถูกบังคับเอา กับเสรีภาพซึ่งไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษปรับแล้ว ยังเป็นการเพิ่มภาระให้กับรัฐในการดูแลผู้ต้องโทษที่ถูกกักขังแทนค่าปรับหรือที่เรียกอีกอย่างว่าการจำคุกระยะสั้นและยังรวมถึงปัญหานักโทษล้นคุกด้วย

ซึ่งปัจจุบันนี้ถือว่าเป็นปัญหาสากลระดับประเทศที่ทุกๆ หน่วยงานของแต่ละประเทศต่างร่วมมือกันแก้ไขปัญหา เช่น แถบภาคพื้นยุโรปในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย Common law เช่น สหรัฐอเมริกา หรืออังกฤษ ได้มีการนำมาตรการผ่อนชำระค่าปรับมาบังคับใช้ในความผิดบางประเภทโดยผู้ต้องโทษปรับต้องนำเงินมาชำระต่อศาลจะเป็นเงินสดหรือเช็คก็ได้ โดยศาลจะกำหนดระยะเวลาให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสชำระค่าปรับภายในระยะเวลาอันสมควรหรืออาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดผ่อนชำระค่าปรับเป็นงวดๆ ได้ ส่วนในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายแบบ Civil law เช่น ประเทศเยอรมนี ก็ได้มีการกำหนดให้ศาลใช้ดุลพินิจกำหนดระยะเวลาในการชำระค่าปรับได้

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่สามารถชำระค่าปรับได้ทันทีโดยศาลจะกำหนดให้ชำระเป็นงวดๆ ได้และศาลก็มีอำนาจที่จะเพิกถอนสิทธิในการชำระค่าปรับเป็นงวดนั้นหากไม่ชำระให้ตรงเวลา ซึ่งในลักษณะนี้อาจจะพอเทียบเคียงได้กับการนำมาตราการผ่อนชำระค่าปรับมาใช้นั่นเอง

ดังนั้นเพื่อให้วิธีการบังคับโทษปรับใช้ได้ผลอย่างจริงจังและถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษรวมถึงเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติตามคำพิพากษาของผู้ต้องโทษปรับผู้เขียนเห็นควรให้มีการนำมาตราการผ่อนชำระค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญามาใช้บังคับ โดยบัญญัติให้อำนาจศาลที่มีคำพิพากษาใช้ดุลพินิจให้จำเลยผ่อนชำระค่าปรับเป็นงวดๆ โดยพิจารณาจากสถานะทางการเงินและความสามารถในการหาทรัพย์สินมาชำระค่าปรับและความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (ครอบครัว) มาประกอบการพิจารณาโดยบัญญัติกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานให้กับสำนักงานบังคับคดีอาญาเข้ามารับผิดชอบในมาตรการนี้โดยตรงจึงจะทำให้กระบวนการในการบังคับโทษปรับของระบบงานยุติธรรมทางอาญามีความถูกต้องและเป็นธรรมแก่ผู้ต้องโทษมากที่สุด

Thesis Title	Measure about Judgment Installment Payment of Fine in Criminal Case
Author	Nuttaya Sresuwonno
Thesis Advisor	Professor Dr. Surasak Likasitwatanakul
Department	Law
Academic Year	2013

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study application of installment payment of fine in criminal case for fine enforcement under Penal Code of Thailand. Fine enforcement related to practical departments and performing officials as well as the trial of Court and enforcement under section 29 of the code reflect that adequate time of fine payment, which defendant may not be confined in lieu of fine, is not provided to them. In case of provided reasonable time, where installment payment of fine is paid, the confinement or forfeiture in lieu of fine shall not be occurred.

The study finds that time of thirty days under the Code, leading to immediate confinement on a day of judgment, is insufficient for judgment practice. The problem shall not be resolved as well as defendant's liberty shall not only be deprived but also a State shall has more burdens about control of confinement in lieu of fine or short imprisonment and prison overcrowding.

Nowadays, this global problem needs domestic cooperation, for example, in Common Law jurisdictions such as USA or United Kingdom, installment payment of fine shall be applied to some offences which defendant could pay either cash or cheque within reasonable time or installment payment provided by the Court while in Civil Law jurisdiction as Germany, the Court has discretion to settle time of payment which is similar to installment payment of fine. That is to be said that in case of failure to fine, installment payment shall be provided and the Court shall revoke the right of installment payment of fine in case of default payment.

For effective and right fine enforcement and punishment as well as convenient judgment practice, the suggestions are that installment payment of fine under Penal Code shall be introduced by providing that the Court, considering person's financial status, earning ability and

their family, has discretion to order installment payment of fine and Thai Marshals shall be direct responsible for function, proceeding and practice for the purpose of right and fair fine enforcement of criminal justice.